

Inleiding

In de magische wereld is een heks of tovenaarswereld niet compleet zonder toverstok. Het is meer dan een hulpmiddel; de toverstok is een kracht, de verlenging van een intentie. Hij weerspiegelt de aard van zijn gebruiker.

In de tovenaarswereld van J.K. Rowling zijn toverstokkenmakers al meer dan tweeduizend jaar bezig om deze magische met de hand vervaardigde tovermiddelen te perfectioneren.

Harry Potter: De toverstokkencollectie bekijkt deze magische middelen van nabij, hun makers, hun meesters, hun krachten en hun legendes. Van de filmmakers die ze ontwierpen en vervaardigden tot aan de acteurs en personages die ze hanteerden, allemaal speelden ze een rol bij het tot leven laten komen van de toverstokken op het scherm.

Elke stok heeft zijn eigen verhaal.

WAT IS EEN TOVERSTOK?

‘U praat over stokken alsof ze gevoelens hebben.’

—Harry Potter tegen Olivander, in *Harry Potter en de Relieken van de Dood*

Een toverstok is een instrument dat de gebruiker uit de magische wereld in staat stelt om zijn of haar magische kracht tot E grotere, of in elk geval tot meer gecompliceerde effecten te bundelen. Zoals bij veel magische handelingen vereist de kunst van het toverstokken maken kennis van bepaalde materialen en rituelen.

Bij het creëren van een toverstok wordt er speciale aandacht besteed aan de keuze van een kern. Toverstokkenmakers selecteren een deeltje van een magisch wezen, zoals de veer van een feniks of een haar van een eenhoorn.

Vervolgens wordt de kern in hout geplaatst, zoals het hout van een wilg, es, taxus of hulst. De specifieke houtsoort die gebruikt wordt om een toverstok te vervaardigen is heel belangrijk. Enkele houtsoorten bezitten unieke kenmerken, die allemaal in overweging worden genomen bij de materiaalkeuze voor een bepaalde heks of tovenaar.

Ook de lengte en buigzaamheid van een stok behoren tot de elementen die een toverstok en de aard van zijn houder definiëren. Als Olivander een paar toverstokken bestudeert in De Schelp, in *Harry Potter en de Relieken van de Dood*, kan hij heel precies het hout, de kern en de eigenaar van elke stok identificeren. De bijvoeglijke naamwoorden die gebruikt worden om deze stokken te beschrijven zijn eveneens van toepassing op hun meesters: Draco Malfidus' stok is 'redelijk soepel', terwijl die van Bellatrix van Detta 'onbuigzaam' is.

De machtigste toverstok in de toverwereld is de Zegevlief. Volgens 'Het Verhaal van de Drie Gebroeders' in *De Vertelsels van Baker de Bard* is een tovenaar de Dood schijnbaar te slim af en vraagt als beloning om de machtigste tovenaarsstok die er bestaat. De Dood maakt er een voor hem van vliereenhout. De Zegevlief is de moeilijkste stok om te besturen; hij was jarenlang in het bezit van Perkamentus.

DE TOVERSTOKKENMAKERS

Olivander is een eeuwenoude bekende tovenaarsfamilienaam. Ze staan bekend als de makers van een aantal van de beste toverstokken, waaronder die van Harry Potter en Voldemort. Elke toverstok wordt met de hand vervaardigd van de kern tot en met de afwerking, van de handgreep tot de punt.

Voor de toverstokkenmakers van de Harry Potter-films kwamen de ontwerpen en modellen van elke stok voort uit een groep creatieve geesten van wie elk een uniek aspect toevoegde aan het eindproduct.

Het ontwerpproces begon met de Wegisweg, waar de leerlingen van Zweinstein alle nodige basisingrediënten aanschaffen om hekserij en toverij te kunnen beoefenen, zoals toverstokken, bezemstelen, boeken, ketels, en dat soort dingen. De Wegisweg was een van de eerste sets die de filmmakers bouwden voor *Harry Potter en de Steen der Wijzen*. Regisseur Chris Columbus wilde dat de plek zou aanvoelen alsof deze al eeuwenlang bestond, ‘maar ook dat hij voor altijd zou blijven bestaan’. Dat gevoel krijg je zonder meer in Olivanders toverstokkenwinkel, met al die duizenden gestapelde dozen met toverstokken van de vloer tot het plafond.

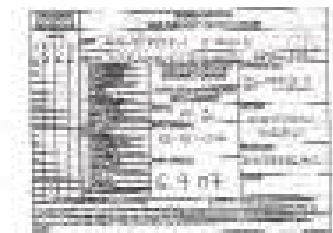
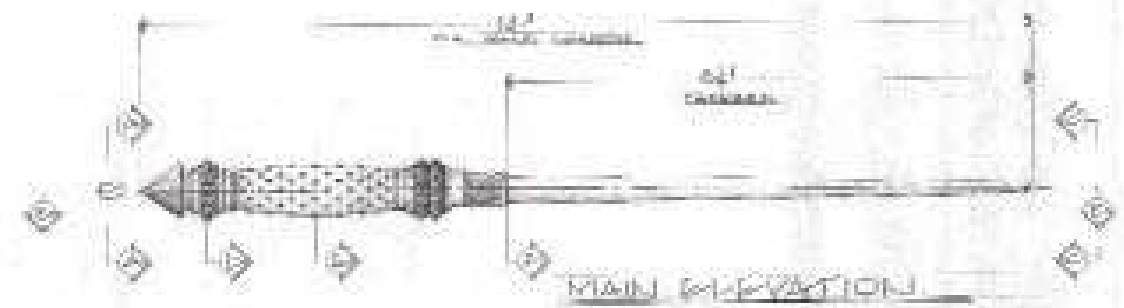
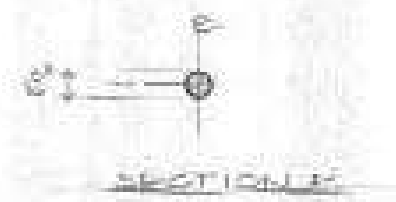
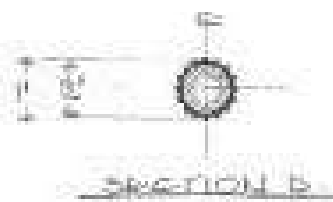
Om de afzonderlijke toverstokken te maken, bestudeerden de makers de personages die J.K. Rowling voor de boeken schiep en maakten gebruik van hun unieke eigenschappen of eigenaardigheden. Lucius Malfidus bijvoorbeeld, een voorname rijke tovenaarszoon en Dooddoener, heeft een toverstok van glanzend ebbenhout. Molly Wemel, moeder van zeven kinderen, heeft een versleten, alledaagse hardhouten toverstok die eenvoudig en praktisch is en eruitziet alsof hij heel goed van gerecycled hout gemaakt had kunnen zijn.

Artdirector Hattie Storey omschrijft haar taak als ‘alle stokken en bezemstelen’. Haar team maakte blauwdrukken voor de toverstokken, waarin de lengte, het materiaal, de details en extra inlegwerk of bewerking waren vastgelegd. Voor een film is het heel ongebruikelijk om alleen voor de rekvisieten een speciale artdirector in huis te halen, maar de enorme hoeveelheid voorwerpen die ontworpen moest worden, was zo omvangrijk dat ze aanbleef tot en met de laatste Harry-Potterfilm.

HARRY POTTER & THE HALF-BLOOD PRINCE - ACTION PROP

NARCISSA'S WAND - PS

NOTE:
 1/2 inch scale
 1/2 inch wand

Elke toverstok kreeg meerdere ontwikkelingsstadia, van ontwerp naar tekening tot vervaardiging van rekwisiet of stuntstok. Rekwisiteur Barry Wilkinson, rekwisietenmaker en vormgever Pierre Bohanna en ontwerpers, waaronder Adam Brockbank, Alex Walker en Ben Dennett, droegen allen bij aan het proces. De gedetailleerdheid en het doordachte ontwerp is zowel te zien bij de krachtigste stok in de tovenaarswereld, de Zegevlief, als bij de meest schattige stok, de droptoverstok, te koop in Zacharinus' Zoetwarenhuis.

Toen de filmmakers eenmaal het uiterlijk van elke toverstok hadden bepaald, kreeg hoofdvormgever Pierre Bohanna de taak om het origineel te vervaardigen, waarvan kopieën gemaakt zouden worden voor gebruik op de filmset. Dit leidde tot een zoektocht naar geschikte bronmaterialen. 'We zochten naar interessante stukken zeldzaam hout met bramen en interessante vormen,' vertelt Bohanna. Daarna werden van de originele exemplaren mallen gegoten en duplicaten van hars en rubber gemaakt ter vervanging en voor stuntwerk.

'Het gebruik van echte houten toverstokken zou gevaarlijk zijn geweest,' zegt Bohanna. 'Als die vielen, zouden ze splijten en barsten. Hout is van nature vatbaar voor hitte, vocht en kou. En het kan buigen, knikken of breken. Dus is het geen praktisch materiaal om dag in dag uit te gebruiken.'

OLIVANDER

Garrick Olivander van de gelijknamige toverstokkenwinkel in de Wegisweg wordt algemeen beschouwd als de beste toverstokkenmaker ter wereld. Het is een welverdiende reputatie, aangezien de Olivanders sinds 382 v.C. hun bedrijf uitoefenen. Als het tijd wordt voor je toverstok, zoals Hagrid aan Harry Potter vertelt in *Harry Potter en de Steen der Wijzen*, ‘de beste zaak voor een toverstok’.

Het scheppen van de concrete toverwereld en de bijbehorende voorwerpen kwam onder de hoede van production designer Stuart Craig. Hij zegt dat de sfeer van Olivanders winkel – ‘dicht en compact: rijk aan detail en bescheiden van afmeting’ – hem inspireerde bij het vormgeven van de andere filmsets met slecht verlichte locaties, zoals Odius & Oorlof in de Verdonkeremaansteeg. Voor veel van die locaties schilderde het team het hout om het een ebbenhouten effect te geven: ‘zwarte verf op eikenhout en daarna afwrijven zodat de houtnerf erdoorheen komt,’ vertelt Craig. ‘Het ontwerp is altijd een overdrijving van iets herkenbaars. Dat maakt de magie op de een of andere manier indrukwekkender als die zich uiteindelijk manifesteert, bijvoorbeeld in de vorm van geesten, als effect van een toverstok of als bewegende trappen.’

Decorbouwer Stephenie McMillan herinnert zich nog goed de circa zeventienduizend toverstokdozen die de planken van Olivander in de Wegisweg vullen. Met ladders van zo’n drieënhalve meter lang kan de eigenaar bij de planken van ruim vijf meter hoog komen. Aan elke doos zit een label met informatie over de betreffende toverstok: het soort hout, de kern en de lengte. De details zijn in runen, handschriften en door middel van alfabetten uit andere culturen en tijden weergegeven. De rekwisietenbouwers lieten de dozen ouder lijken door er een stofwolk overheen te blazen voor een antieke uitstraling. Sommige stokken zien eruit alsof ze al heel lang op de juiste heks of tovenaars liggen te wachten.